

PREminat

A LA DIVULGACIÓ DE
LES CIÈNCIES NATURALS

museu de ciències **naturals** de Barcelona

Premi Nat

El **Premi Nat** va néixer l'any 2018 per commemorar 140è aniversari del Museu. Es tracta d'una distinció honorífica que premia persones o institucions que han aportat una nova mirada a la divulgació de les ciències naturals que ha contribuït a la creació de vocacions científiques i a la conservació de la natura. El Premi Nat, que s'atorga anualment a persones o institucions de l'àmbit local o internacional, consisteix en un premi i una menció d'honor. Els guardonats amb el Premi Nat reben una peça especialment dissenyada per l'escultor Antoni Llena i els mereixedores de la Menció d'Honor, una serigrafia del pintor, Perico Pastor.

Guanyadors del Premi Nat i la Menció d'Honor Nat 2021

Premi Nat 2021

Nalini Nadkarni, per la seva entusiasta tasca de recerca i divulgació de la biodiversitat i el medi ambient, centrada en l'estudi i defensa dels boscos d'arreu del planeta; i per la creació d'originals eines de comunicació i educatives dirigides a tots els àmbits de la societat que incideixen també en els temes de gènere i en els grups amb risc d'exclusió.

Menció d'Honor Nat 2021

Centre Excursionista de Catalunya i la **Institució Catalana d'Història Natural**, per la seva gran labor acadèmica i educativa en la comprensió, exploració, recerca i divulgació de les ciències naturals així com la preservació del medi ambient entre la ciutadania. Un tasca encetada en el segle XIX, continuada amb èxit fins els nostres dies, i que ha contribuït decisivament en la història del Museu de Ciències Naturals de Barcelona.

El Jurat del Premi Nat està format per:

- **Dacha Atienza**, cap de recerca i col·leccions del Museu de Ciències Naturals de Barcelona
- **Mara Dierssen**, neurobiòloga i divulgadora científica
- **Martí Domínguez**, biòleg i director de la revista *Mètode*
- **Xavier Duran**, periodista de TV3
- **Teresa Garnatje**, directora de l'Institut Botànic de Barcelona
- **Anna Omedes**, directora del Museu de Ciències Naturals de Barcelona
- **Joandomènec Ros**, catedràtic d'Ecologia de la Universitat de Barcelona

Nalini Nadkarni

1954, Bethesda, Maryland EEUU

Coneguda com la “Reina del dossier del bosc”, l’ecòloga forestal Nalini Nadkarni és pionera en l’estudi de l’ecosistema que es desenvolupa a la copa dels arbres dels boscos tropicals i temperats. Estudia, en particular, com sobreviuen les epífites, plantes no parasitàries que creixen sobre altres plantes, i també els efectes de la fragmentació dels boscos sobre la biodiversitat. És cofundadora de la International Canopy Network, una organització sense ànim de lucre que fomenta la creació d’eines per a la comunicació entre investigadors, educadors i conservacionistes preocupats pels dossiers dels boscos.

Nadkarni utilitza tècniques d’escalada de muntanya, grues de construcció i globus d’aire calent per explorar la volta del bosc, una de les últimes fronteres biòtiques de la Terra. Ha estudiat arbres de tots els continents tot i que els projectes a llarg termini els ha realitzat a boscos de Costa Rica i del nord-oest del pacífic, a l’estat de Washington.

Nadkarni és activista i una apassionada comunicadora de la natura i la ciència. El soroll estrident d’una motoserra mentre explorava el dossier d’un bosc de Costa Rica la va esperonar a sortir del món acadèmic per involucrar i sensibilitzar tot tipus de persones i comunitats sobre la fragilitat dels boscos i el futur de la Terra. Ha estat pionera en portar projectes de conservació a les presons demostrant així que tothom pot contribuir la conservació de la biodiversitat. Ha convidat *rapers*, ballarins, escriptors i artistes visuals als boscos per tal que s’inspiressin per a fer les seves peces, algunes de les quals han estat un èxit. S’ha apropat a les comunitats religioses a través de xerrades sobre el paper que juguen els arbres en el simbolisme de gairebé totes les confessions i ha col·laborat amb l’empresa productora de les nines *Barbie* per crear una sèrie de models científics: l’estudiosa del dossier del bosc, l’astrofísica, la biòloga o l’entomòloga, entre d’altres.

Nadkarni es professora de biologia a la Universitat de Utah i en el Evergreen State College a Olympia, Washington. Ha escrit prop de 130 articles científics i mitja dotzena de llibres, entre ells, alguns especialitzats i d'altres de divulgació per a adults i també per a infants. Ha mostrat la seva feina en diversos documentals i revistes com *Playboy*, *Glamour*, *National Geographic* o *Natural History*. La tasca de Nadkarni ha merescut una quinzena de guardons, entre d'altres, el premi al Compromís Públic amb Ciència de l' Associació Americana per l'Avenç de la Ciència, el premi William Julius Wilson a l' Avenç en Justícia Social de la Universitat Estatal de Washington o el premi a Dones descobridores de l'Associació WINGS WorldQuest.

<https://nalininadkarni.com/>

Centre Excursionista de Catalunya

El Centre Excursionista de Catalunya [CEC] és una institució cultural i esportiva fundada el 1876 fruit del moviment de la Renaixença. Va néixer amb l'objectiu de promoure l'excursionisme com a activitat per conèixer i estudiar el patrimoni natural i cultural de Catalunya. Entre els seus primers membres destaca el poeta Jacint Verdaguer.

Aquesta entitat va jugar un paper d'universitat popular en un moment en què no existien centres d'ensenyament mitjà i la universitat era molt restrictiva. Així, en la seu del Centre, s'impartien cursos regulars de moltes matèries, entre les quals geografia, geologia o botànica.

L'any 1891 s'inicià l'edició del *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya* que poc després va esdevenir una de les publicacions més llegides a tot el territori. Per als naturalistes, el *Butlletí* era el mitjà de comunicació on trobaven les darreres notícies sobre la descoberta de jaciments fòssils o d'espècies de plantes i animals. Això mateix els passava als estudiosos de l'arqueologia, l'arquitectura o el folklore, entre d'altres matèries.

Els membres del CEC, a títol particular, van ser donants molt actius de col·leccions al Museu. Fins i tot, el propi Museu va organitzar cursos per a ells sobre com recollir les peces de forma que fossin vàlides per ingressar al Museu.

La tasca editora del CEC, a més del *Butlletí*, mereix una menció especial. Des del seu inici ha mantingut una activitat editora important amb la publicació de més de 400 llibres, especialment sobre excursionisme; però també sobre geologia i botànica, molts dels quals han estat fonamentals per a l'estudi de les ciències naturals a Catalunya.

Al llarg de vora un segle i mig de trajectòria, el CEC s'ha distingit per la defensa i preservació del medi ambient. Ha promogut el respecte, el coneixement i l'amor per la natura des de l'inici i al 1976, any de la celebració del seu centenari, va publicar un manifest on s'implicava activament en la problemàtica mediambiental i convidava a la opinió pública a sumar-s'hi.

El Centre Excursionista de Catalunya disposa d'una biblioteca, una cartoteca i un dels arxius fotogràfics més importants de Catalunya amb prop de 750.000 imatges, des de 1860 fins a l'actualitat. Aquestes fotografies ofereixen un ampli ventall temàtic: muntanya, plantes, animals arquitectura, vida rural, etnografia, etc.

El Centre Excursionista de Catalunya ha rebut la Medalla d'Or de la ciutat de Barcelona [1976], el Premi d'Honor Jaume I [1981], la Creu de Sant Jordi [1983] i la medalla de la UNESCO [1999]. El 1997 va ser declarada entitat d'utilitat pública pel Consell de Ministres.

<https://cec.cat/>

Institució Catalana d'Història Natural

La Institució Catalana d'Història Natural (ICHN), molt estretament lligada al Museu de Ciències Naturals de Barcelona, és la institució naturalista més antiga que existeix a Catalunya. Va ser fundada el 1899 per tres estudiants de menys de 20 anys: un de dret, un de farmàcia i un tercer d'enginyeria. L'objectiu era conrear les ciències naturals i fomentar el seu estudi entre els joves de Catalunya i fer-ho a través d'excursions científiques, conferències i la publicació d'un butlletí en llengua catalana.

Des del primer moment, la Institució va integrar professionals i *amateurs* que treballaven junts en projectes per avançar en el coneixement de la natura i transmetre'l a la societat. En pocs anys els estudiants fundadors havien convertit la Institució en una entitat de prestigi i eren ja consumats naturalistes. Alguns dels seus membres van ser cridats a formar part de Junta Municipal de Ciències Naturals, organisme creat per l'Ajuntament per mantenir, incrementar i catalogar els fons i les col·leccions de ciències naturals, dipositats en els museus municipals, especialment en el museu Martorell.

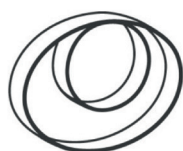
L'estreta col·laboració entre la Institució i el Museu es tradueix en col·leccions i persones. El Museu es nodria de les peces que procedien de les excursions científiques que organitzava la Institució així com d'alguns dels seus membres que passaren a ser tècnics del Museu com, per exemple, Ignasi de Sagarra o Joan Baptista d'Aguilar-Amat, entre d'altres. Quan l'any 1916 la Institució es va integrar a l'Institut d'Estudis Catalans, va decidir fer una donació de totes les seves col·leccions que van incrementar el patrimoni del Museu en totes les disciplines de les ciències naturals.

Al costat del butlletí, aparegueren altres col·leccions anomenades *Treballs i Memòries* que en molts casos van posar les bases de la recerca de les ciències naturals a Catalunya.

L'activitat de la Institució va quedar suspesa a causa de la Guerra Civil fins que l'any 1972, un petit nucli de membres, va prendre la decisió de refloatar-la. El projecte més important d'aquesta nova època va ser el *Llibre blanc de la Gestió de la Natura* també anomenat *Natura ús o abús?*, un informe sobre l'estat de la natura als Països Catalans publicat el 1976. Aquesta obra col·lectiva, coordinada pel Premi NAT del 2020, Ramon Folch, és un referent en el món de la gestió i la conservació del patrimoni natural que va posar sobre la taula per primer cop la problemàtica ambiental al nostre país. Els anys 2018-2019 es va publicar una versió actualitzada del *Llibre Blanc* a través del web <https://natura.llocs.iec.cat/> amb un enfocament social i ambiental més ampli i orientat a definir l'agenda ambiental de Catalunya i demostrar que cal aplicar-la.

La Institució Catalana d'Història Natural, que l'any 1999 va rebre la Creu de Sant Jordi, atorga dos premis: el Premi Torras-Foulon i l'Ajut ICHN a la Dona Naturalista, ambdòs per una investigació naturalista sobre els sistemes naturals dels Països Catalans

<https://blogs.iec.cat/ichn/>

PREMINat
A LA DIVULGACIÓ DE
LES CIÈNCIES NATURALS

Per a qualsevol aclariment podeu posar-vos en contacte
amb el Departament de Premsa del Museu de Ciències Naturals de Barcelona

93 256 59 73 / 93 256 22 05

comunicaciomcnb@bcn.cat